

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datirat z dnevom prihodnje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 kront, za Ogrsko 3 kront 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane 2 kront 7 kront; za drugo inozemstvo se naročino z ozirom na visokost pošitine. Naročino je plati naprej. Posamezne leta se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravljivo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2'50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptiju, v nedeljo dne 30. septembra 1917

XVIII. letnik

Cesarjev minister proti jugoslovanski državi.

skupno avstrijsko misel. — Za naše kronovine. — Proti goni sovražnikov.

Mi smo stali vedno na stališču ne razumljive Avstrije in vkljub vsemu sovražstvu naših nasprotnikov, vkljub vsej govorstvi, nebovpijoči gonji smo se tega stala pošteno ter nevstrašeno držali. Avstrija mora biti skupna, složna, edina, in zato morajo ostati tudi njeni fundamentalni, prekrasne kronovine, neraztrgani ter nerazrušeni. Avstrija nad vse, — to bilo in je naše stališče!

Kdor pa je čital v zadnjem času slovensko-prvaško časopisje, ta je moral skoraj izbiti vero v ljubljeno našo Avstrijo. To časopisje destikrat tako zloglašnih prvaških diteljev je ravno tako delalo, kakor da bi diktiralo Avstriji sramotničir, — kričalo ni proti Srbom in Rusom, arveč proti nam in Nemcem, — navduševalo se ni za zmago v pravičnem odporje domovine, marveč za tuje cilje, ki so naši sovražniki v inozemstvu skupno s begnimi našimi vlevezdajalci povendarjali, — da ni to prvaško časopisje za na podlagi naših naših zmag uresničeni pošteni mir, arveč za „jugoslovansko državo“, jo zahtevajo vsi kravni sovražniki Avstrije! Sramota je obilna, ako je to prvaško gonjo opazoval, hvalisanje velezdaje, to hujskanje proti domovini, za katero slovenski in nemški vojni v neskončnih bojih svojo kri prelivajo. Najhujše pri tej nebovpijoči gonji je bilo stvo, da so hujščaki pri temu farizejsko zaviali, da so se delali za „patriote“, da krasnemu našemu cesarju Karlu „živio“ vali, medtem ko so mu hoteli iz veličastne gove krone bisere iztrgati... To je nas, ki smo in bodo za Avstrijo, delo, to nam je gnalo rdečico v obraz. Boditi proti Avstriji, ali ne bodi hinavec, ne vijaj, ne ruši temelje državi, ako si patot...

Kdor je za Avstrijo, za Avstrijo dočnosti, ta mora priznati, da imamo av. V službi angleških in ruskih, italijanskih srbskih interesov stoječi agenti pa nad tega seveda psujejo in proklinjajo. Nič škoduje! Avstrija nad vse! In dore bode s svojimi zvestimi zavezniki zmanjšita, toliko časa so grožnje njenih sovražnikov smešna igra.

Tako stoji stvar! Zdaj pa je potrdil naše ališče i prvi minister cesarja Karla. po našemu shodu, ki je sovražnikom tako dostrene zmešal, pustil nam je sam cesar zojaviti, da je naše mnenje prava avrijska misel. In zdaj je bil državni

zbor avstrijski zopet enkrat otvoren. V nastopnem govoru je izjavil cesarski ministarski predsednik, da mora ostati Avstrija nerazrušena, da se ne sme razdrobiti kronovine avstrijske, da se mora smatrati one „ideologe“, ki delujejo proti Avstriji, za ljudi, katerim se mora vpliv na državni razvoj odtegniti. V bivstvu ojstvo je grajal cesarjev minister te ljudi, zahteval notranje utrjenje države in zvestobo do naših istotako zvestih zaveznikov.

S tem je ideja „jugoslovanske“ države za enkrat pokopana. Upajmo, da se ne bode nikdar več pojavila. Kajti kakor cesarjev minister, želimo tudi mi, da mora priti domovina avstrijska iz te vojne ne slabješa, marveč močnejša, — starata in vedno mlada, mogočna Avstrija!

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 20. septembra. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. Pri Arboru v Bukovini napravili so Rusi po močni artiljerijski pripravi sunek. Naš ogenj razpršil je napadajoče čete in jih prisilil do vrnitve v njih izhodne jarke.

Italijansko bojišče. Neki proti Montu San Gabriele brez ognjene priprave zapričeti italijanski napad bil je v našem ognju vstavljen. Na Colbiconu poskusil je sovražnik po neki minski razstrelbi napasti, bil je pa že v pripravljeni postojanki učinkujče prijet. Število pri Caranu vjetih Italijanov se je povisalo na 11 oficirjev in 516 mož.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 20. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji trajal je močni artiljerijski boj čez dan nezmanjšano naprej. Ognjeni sunki največje ljestosti ležali so menjajoče na posameznih oddelkih naše odporne cone. Nočni pretrgala povisano bojevno delovanje artiljerijskih množic. Ogromnemu bobenskemu ognju v ranem jutru sledili so močni angleški napadi na široki fronti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pred Verdunom napadli so Franci včeraj zjutraj in zvečer pri visochini 344 vzhodno od Samogneuxa, kjer so doživeli že dan popreje krvavi poraz, zopet brez vsacega uspeha. Sestrelili smo 20 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. V Bukovini napadli so Rusi zapadno od Arbore. Bili so z našim odpornim ognjem v njih jarke

nazaj prepodeni, iz katerih jih je skušal ogenj strojnih pušk nanovo naprej spraviti.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 21. septembra. Uradno se danes razglasja:

Neki italijanski napad proti naši Sief postojanki bil je od hrabre posadke z izborno pomočjo artiljerije v bližinskem boju odbit.

Šef generalštaba.

Tretja bitka v Flandriji.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 21. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pod vodstvom generala Sixta. Armin boreče se čete 4. armade so prvi dan tretje bitke v Flandriji uspešno končale. Ako je kazal že ognjeni učinek zadnjih dni na veliko napenjanje moči Angležev, tvrila je vendar vporab in zbiranje dne 20. septembra od sovražnika vprabljenih bojnih sredstev na fronti okroglo 12 km največjo izmero. Za ogromnim valom najmočnejšega bobenskega ognja iz topov in minskih metalcev vseh kalibrov pričelo je zjutraj med Langemarckom in Hollebeke najmanje 9 angleških divizij, med njimi več francoskih, podpiranih od pancernih automobilov in metalcev plamen, z valom. Napad peljal je sovražnika po seminjajočemu boju do enega kilometra globoko v našo odporno cono. Proti Paschendaele in Gheluveltu prodrl je nasprotnik mestoma dalje naprej. Zapadno od Paschendaele potisnil ga je naš protinapad nazaj. Južno ceste Menin-Ypern ostal je del ozemlja v njegovi roki. V vseh drugih oddelkih bojišča bili so Angleži pod najtežjimi izgubami do poznega popoldneva v trdnih, junaških borbi naših čet v polje odprtih našega bojnega traka nazaj vrženi; preko tega zvečer nova v ogenj peljana ojačanja sovražnika niso zamogla več na ozemlju pridobiti. V bojni coni ležeče vasi so vse v naši lasti. Danes zjutraj Angleži boja doslej niso zopet pričeli. Kakor v prejšnjih bitkah v Flandriji so vodje in čete najvišje storile.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 22. septembra. Uradno se danes razglasja:

Južno-vzhodno bojišče. Zapadno od jezera Ohrida so avstro-ogrške in nemške čete močni francoski napad v težkem boju zavrnile.

Vzhodno bojišče. Pri avstro-ogrških četah nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebnata.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce vojake, romarje itd.

Nemci zavzeli Jakobstadt. — Ogomni plen. Več kot 4000 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 22. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupp prechta. Po ljudih ognjenih sunkih, katerim so le pri St. Julijenu brezuspešni delni napadi sovražnika sledili, je včeraj dopoldne ognjeni boj na flandrijski fronti opešal. Od opoldne naprej povišal se je na obrežju in od Ysera pa do Deule ogenj do velike ljutosti. Ob 6. uri zvečer zapričel je od Langemareka do Hollebeke hipoma skozi eno uro najmočnejši bobenski ogenj. Potem je šla angleška infanterija na mnogih točkah fronte zopet k napadu. Kjer se je med železnicam Boesinghe-Staden in Ypern-Roulers sovražni naval vkljub uničujočemu odpornemu učinku naše artiljerije izvršil, bil je v bližinskem boju odbit. Bolj južno, do kanala pri Hollebeke, razbila je moč našega uničevalnega ognja sovražno napadalno valovje. Le posamezno so pršle angleške nasočne čete iz svojih odprtinskih postojank; bile so zavrnjene. Danes zjutraj razvili so se po novemu povišanju ognja krajevni infanterijski boji, ki so povsod za nas ugodno potekli. — V zadnjih dveh dneh smo **29 sovražnih letal in 2 balona** sestrelili. Mi smo izgubili 3 letala.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Na zapadnem bregu Dune posrečilo se je pod poveljstvom grofa v. Schmettov borečim se divizijam z dobro pripravljenim in krepko izvršenim napadom ruske postojanke severno-zapadno od Jakobstada a predeti. Izborni učinek artiljerije in min napravil je pot za infanterijo, ki je bila od letalcev pod vodstvom ritmojstra princa Friederich Sigismunda pruskega vkljub neugodnemu vremenu prav dobro podpirana. V nezadržljivem sunku bil je sovražnik proti reki nazaj vržen. Pod pritiskom naših čet je opustil 40 km široko in 10 km globoko mostičje na zapadnem bregu Dune ter je zbežal hitro na vzhodno bojišče. Jakobstadt je v naši roki. Doslej se poroča več kot 4000 russkih vjetih, na plenu pa več kot 50 kanonov.

Razglas.

Zaradi premalega odzakanja špirita in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptuju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptuju.

349

V obliki polna prsa HYPERIN

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom

Makedonska fronta. V gorskem ozemlju med jezerom Ochrida in dolino Skumbi napadle so močne francoske sile. Nemške in avstro-ogrskie čete vrgle so v trdem boju sovražnika nazaj.

Prvi generalkvartirmočter Ludendorff.

Avtstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V Bukovini se je sovražne poizvedovalne oddelke zavrnili.

Italijansko bojišče. Južni del visoke planote od Bainsizza in Monte San Gabriele sta pod živahnim artiljerijskim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. V pokrajini Skumbi smo Francoze iz neke viščine izrinili. Nekemu krepko peljanemu avstro-ogrskemu oddelku se je posrečilo, vdreti za sovražne črete in razpršiti tam neko močno rezervo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 23. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupp prechta. En angleški monitor obstreljeval je pod letalnim opazovanjem včeraj zjutraj Ostende. Nekaj granat zadelo je katedralo, v kateri se je bralo jutranjo mašo; 7 Belgijcev je bilo ubitih, 21 težko ranjenih. Monitor bil je z ognjem naših obrežnih baterij prepopden. — Na flandrijski fronti severno-vzhodno Yperna zvečer zopet bobenski ogenj. Sledili so močni delni napadi Angležev južno-vzhodno od St. Julian. Sovražnik bil je nazaj vržen. Neka pri Monchy po ljutemu ognju v naše jarke vsiljena angleška kompanija bila je v bližinskem boju prepodenja. Pri bojih v prednjem polju južno ceste Cambrai-Baraume ter ob Somme in Oise ostali so vjeti v naši roki. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri mnogoštevilnih poizvedovalnih sunkih, ki so mnogokrat naše nasočne čete do zadašnjih črt francoskih bojnih naprav vodili, zamoglo se je vjetje napraviti, čeprav je sovražnik skoraj povsod zbežal. Naša jarkina posadka je zavrnila na nekaterih mestih francoske poizvedovalce. Pred Verdunom je popoldne ogenj do večje sile narastel. — Nasprotniki izgubili so včeraj **14 letal in en balon**.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. V mostičju od Jakobstada se je v nujno zapuščenih russkih postojankah našlo mnogo vojnega orodja. Naše čete so reko Duno od Liebenhofa pa do Stockmannshofa povsod dosegle. V Pinsku nastali so vsled ruskega obstreljevanja požari.

Makedonska fronta. Pri veliki vročini — v solncu 65 stopinj — vršili so se boji le zapadno jezera Ochrida. Tam se je Francozom neko visočino pri Kreovi od nemških in avstro-ogrskih čet v naskoku odvzelo.

Prvi generalkvartirmočter Ludendorff.

Avtstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. Uradno se danes razglaša:

Na vseh bojiščih je položaj nespremenjen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 24. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupp prechta. V Flandriji povisani artiljerijski boj brez infanterijskih napadov. — Armada nemškega prestolonaslednika. V večih oddelkih Aisne-fronte

in v Champaigni jako ljuti ogenj. Po poizvedovalnih bojih je imel nasprotnik izgube. Pred Verdunom in na vzhodnem bregu Maase živahnih boji. — Sestrelili smo 14 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med ob mostičju Jakobstada pridobljenim plenom **55 topov** nahaja se ena vprežena baterija in 5 težkih topov od 26 do 28 centimetrov kalibra. V mestu samem padle so bogate zaloge, tudi na kruhu in moki, v naše roke. Severno ob Baranoviči in zapadno od Lukača ravvija ruska artiljerija živahnino delovanje. — Armada Mackensen. V goreh severno-zapadno od Focani in ob Seretu mnogokrat živahnino ognjeno delovanje in boji v prednjem polju. Kolodvor od Galaca je z opazovanim uspehom obstreljevan.

Prvi generalkvartirmočter Ludendorff.

Avtstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Mestoma boji v prednjem polju.

Italijansko bojišče. Ob Soči močnejši italijanski artiljerijski ogenj in živahnješke letalne delovanje.

Južno-vzhodno bojišče. V Abanijski uspešni boji s tolpami.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 25. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupp prechta. Vsled našega artiljerijskega učinka so sovražne baterije opašale na flandrijski bojni fronti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno od Beaumonta iztrgale so naše čete Francozom jarke v 400 m širokosti in so se čaze proti večim protisunkom. V gozdu Chame je prišlo do ljutih bližinskih bojev, ki niso položaja spremenili. Pri Bezouvauxu je imel sunek v sovražne črete polni uspeh. Vjemo **350 Francozov**. Ponoči vdrila je ena nasočna četa pri Malancourt v sovražno postojanko in se vrnila z nekaj vjetimi. Včeraj zvečer so nemški letalci Anglo napadli Na vojaške zgradbe in skladišča v srcu Londona, na Dover, Southamptona, Chatta in Sheerned se je bombe metalo. Požari so kazali učinek. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila. Tudi Dünichen se je z bombami napadlo. Nasprotniki so izgubili **13 letal**.

Prvi generalkvartirmočter Ludendorff.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 20. septembra. Uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in Severnem morju: 4 parniki, 1 jaderična ribiška ladja. — Eden naših (nemških) podmorskih čolnov uničil je dne 17. t. m. Hoofdenu francosko letalo „D 40“ in je več letalce, dva oficirja ter enega mehanika.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 20. septembra. V Atlantskem oceanu se je po naših podmorskih čolnih več kot 20.000 ton potopilo. Med potopljenimi ladji nahajala sta se dva velika oborožena parnika ter en globoko nalozeni tovorni parnik, bržkone z municijo, ki je bil sestreljen iz močnega varstva.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 22. septembra. Novi uspehi (nemških) podmorskih čolnov v Kanalu